cet. Cuius autores rhetorici noiantur. Declamator vero eſt q̄ in ꝯuen tu ſcholaſticoꝝ fictam cām orat. vt vel ſe vel aliū exerceat. Hinc facte ſunt declamationes ſenecæ quintiliani. ꝛc̄.

Mobile menſurā deſignans addere debes
Longū ſex pedibus lignū latūq; duobus.

¶ Hic dr̄ q̄ nomen adiectm̄ ſignificans menſurā incertam vt longū latum breue profundū altum regit ablm̄. vt hoc lignum eſt longū tri/ bus pedibus. turris eſt alta tricentis pedibus ¶ Nota dr̄ in littera mo bile id eſt adiectm̄. quia ſubſtantm̄ regit gtm̄. vt lignum triū pedum. turris ducentoꝝ pedum. Ita etiam abſtracta regunt gtm̄ menſuræ. vt vidi turrim altitudine centū pedum. i. tantæ altitudinis quanta ē alti/ tudo centū pedum. vn̄ Plinius. In india naſcunt̄ formicæ magnitudi ne canū. i. tantæ magnitudinis ſicut canes. Silr̄ ioannes eſt magnitu dine petri. In biblia. Erat āt niniue magna itinere triū dieꝝ. ꝛ terra longa itinere vnius diei ¶ Sciendū q̄ hæc noīa adiectiua longum latū amplū breue altum, pfundum ꝛ ſimilia dupliciter accipiunt̄. Quēq; ſi gnificant abſolute quantitatē vt longitudinē. ꝛ ſunt in p̄dicamēto q̄n titatis ꝛ regunt ablm̄. Quēq; ſūt quantitatē cum reſpectu. vt longū ad breue magnū ad puum. ꝛ ſic granū milij eſt magnū reſpectu mino ris grani ¶ Scdo mō ponunt̄ in p̄dicamēto relationis, ꝛ regunt accm̄ mediante p̄pōe. vt h̄ eſt nimis longum ad iſtud. Vn̄ dantur duæ regu læ. Ois poſitiuus relatiue captus regit accm̄ mediante p̄pōe ad. vt lō gum ad breue magnū ad puum. granū magnū ad puum ¶ Scda re gula. Ois ꝯparatiuus relatiue captus regit ablm̄ ſui correlatiui. Ut maius minore maius minus maiore minus

¶ Sequitur textus

Verbū materiā cauſam ſpaciū preciumve.
Aut tempus ſignans abltōs regit hoꝝ.
Que p̄dicta notant vt frenū fabricat ere
Iſta pudore tacet ſtadijs ſex diſtat ab vrbe.
Nocte morās tota panē nūmis tribus emi.

¶ Hic autor ponit quinq; regulas q̄ꝝ prima eſt. Verbū ſ̄ns aliq̄d fi eri ex materia regit ablm̄ materiæ. vt faber fabricat frenū ære. anulū auro. Et p̄t regere ablm̄ materiæ cum p̄pōe ex vel ſine p̄pōe. vt fabri cat frenum ære l' ex ære. Adam fact⁹ ē luto. Eua fcā eſt coſta vel oſſe. et ideo dr̄ fœmina eſſe viro loq̄cior. Dr̄nt de. e. ex a ab abs. Nam de e ex dicunt cām materialē. vt panis factus eſt de tritico ꝛ non a tritico. ſed a ꝛ ab dicūt cām efficientē. vt panis fact⁹ ē a piſtore ꝛ non d̄ piſtore. Iō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſcd̄m beatum Auguſtinum. Om̄e bonum ⁊ omnis natura eſt a deo.
ſed nō ōnis natura eſt de deo. De illo em̄ qđ eſt h̄ qđ ipſe eſt. Jō canit
eccl'a. Deum de đ ɔ lumē de lumiē. Dr̄t formare fingere ⁊ facere. Face
re gn̄ale ṽbum eſt. formare ē formā rei dare Fingere eſt ex terra forma
re. Figulus format ollas. Deus formauit hoiēm ad imagiēm ſuam. i.
aiām hoīs. i. intellectū ad intellectū dei. Item materia qn̄qꝫ eſt nomē
gn̄ale ad ōnia ex q̇bꝫ aliquid fit vt aurum argētum pānus ⁊c̄. Qn̄qꝫ eſt
nomē ſpeciale ſ̄ns idem qđ lignū. vt nauis eſt facta ex materia. i. ex lig
nis. Apđ ph̄os materia q̄dam đr p̄ma q̄ græce đr cahos. i. hyle. i. ſilua
⁊ hāc materiā dicūt eſſe intellectā ſine omni forma q̄ꝫuis nō ſit ſine for
ma. ¶ Sciendum Regl'a huius lr̄ē eſt ṽbum vel nomē adiectiūm p̄t
regere ablt̄m ſ̄ntem cām efficientem. vt ille tacet pudore. pallet timore
vbi abltūs ille ſ̄t cām efficiētem naturalem. frenū eſt factum fabro. ab
latiuus ſ̄t cām efficiētem artificialem. frenum eſt factum malleo. Eſt
ſcriptum calamo ſtilo. Eſt em̄ cā efficiēs triplex Artificialis. vt ep'la
pauli. Jnſtrumētalis vt calamus ſcribentis. ſcribo calamo. Cā effici/
ens naturalis. vt in gtō pallor timoris. palleo timore. ⁊c̄. Verba regē
tia ablt̄m cauſæ naturalis ſunt iſta. Exultat gaudet iubilat meret do
let horret pallet rubet nigret ⁊ albet Friget calet feruet ardet ſtupet tor
pet pollet viret aret. Floret cum ſplendet tepet ⁊ liquet ⁊ madet adde.
⁊ etiam lāguet. Triſtor cum letor q̄ror iraſcor verecūdor. Glorior in/
dignor oblector de q̄qꝫ lector. Hæc effectiua ſextum ſolēt dare caſum
Regūt etꝫ qdam ex his ṽbis abſolutis ablt̄m p ſynecdochen. vt pal/
leo faciem vel facie. Et ſolet pn̄s abltūs cauſæ efficiētis ſæpe regi me/
diante p̄pōne præ. vt tacec p̄ timore. p̄ pudore nō optuit loqui. p̄ dolo
re lachrymabat. p̄ verecūdia obmutuit Jtem ſ̄nt etꝫ cām efficiētem ⁊ n̄
finalem hi ablti. p mea in vos bn̄uolētia. p ſua pietate. p vr̄a in me hu/
mānitate. p tua manſuetudine. p tuis ſummis in me bn̄meritis. Jtem
meo iure dico. vel p meo iure ſuo iure. i. ſua vel mea auctoritate meaqꝫ
licētia ⁊ conceſſa ab omnibus libertate Tullius Meo iure id mihi
vendico. ¶ Sciendum circa lrām q̄ nō ſolum abltūs cauſæ materia
lis ⁊ efficientis regitur a verbis ⁊ nomībꝫ adiectiuis. verumetiam abla
tiuus cuiuſqꝫ cauſæ. de cauſa materiali vt homo formatus eſt terra.
de cauſa materiali circa quam docet rhetorica vel rhetoricam. grāma
ticam vel grammatica. Jnſtruit eum artibꝫ. vt ſi tibi ſint nati nec o
pes ⁊c̄. De materia in qua vt pallet facie. ⁊ eſt ſynecdochē. Jntelligit
⁊ de cauſa efficiente naturali vt pallet timore. Artificiali vt epiſtola fa
cta paulo. Jnſtrumentali vt epiſtola ſcripta calamo. Qn̄qꝫ ablatiuꝰ
ſ̄t cauſam formalem vt caleo calore albeo albedine candeo candore
Juſtus iuſticia. quia omne concretum regit abltiūm ſui abſtracti.
Omne em̄ abſtractum eſt cauſa formalis ſui concreti. Jō dialectici di
cunt argumentum factum a concreto ad abſtractum vt album eſt er/
go albedo eſt. Et contra albedo eſt ergo album eſt. a cauſa formali ad
ſuum effectum. exemplum de cauſa finali. qua cauſa tu veniſti dauen
triam. veni dauētriam nō ludēdi ſed diſcendi cauſa Veni huc tua cā.
Feci hoc tua cā Nō tn̄ id mea cauſa q̄ꝫ tua feci. vbi tamē quibuſdam

videꝛ ꝑ abltīm ſignificari cā efficiens. Et ſicut dicimus de abltō cauſa ita intelligendū eſt de iſto indeclinabili abltō. ergo Virgilius. Illius ergo huc venimus. ibi ergo eſt ablti caſus. i. cā illius. Et apud Siſennā quarto hiſtoriaꝝ. Milites virtutis ergo ciuitate donati ſunt. i. cauſa virtutis ¶ Tercia regula eſt ꝙ v̄bum ſignificans actū ambulādi vel diſtandi regit abltīm ſigntem certam quantitatē ſpacij vel diſtātiæ. vt ambulaui tribus milibꝫ. hoc eſt miliaribus. Roma diſtat hinc quadringentis miliaribꝫ. Et eadem ſīa p̄t dici per accm̄. vt Petrus abeſt hinc tricenta milia vel milibꝫ. hoc eſt miliaribꝫ. qꝛ milia milium milibꝫ ſyncopanꝛ ꝓ miliaria miliariū miliaribꝫ. Et eſt millia qn̄ꝗ nomen numerale. vt duodecim millia virginū. Et loquendū eſt ꝑ miliaꝛ non per leuca. qꝛ leuca latinū non eſt. ſed milia latinū eſt. vt ambulaui viginti milia paſſuū. een myle. Etiā ꝑ hanc regulam dicim⁹ Iſta vrbs diſtat ab hinc triū dieꝝ itinere. Etiam ꝑ aduerbia. Diſtat hinc longe tanto citius ꝑperemus Non longe hinc diſtat ſed in ꝓximo eſt Itē duplex eſt locus ſiue ſpaciū. Quōdam eſt ſpaciū in quo aliq̇d fit. ꝛ hoc rn̄deꝛ ad vbi ꝛ hoc ſolum regitur in abltō. vt. h̄ factum eſt tercio ab vrbe miliario. q̄rto ab vrbe miliario. q̇nto ab vrbe miliario. ſexto ab vrbe lapide. Quōdam eſt ſpaciū per qō fit motus ſcꝫ ſpacium q̄ntum ꝛ illud p̄t ſtare in accō vel in abltō. vt Iui tria milia vel tribꝫ milibꝫ Et ſolet ſpacium in q̊ aliquid fit rn̄deri ad vbi. Spacium vero ꝑ quod aliquid fit rn̄deꝛ ad quantum l' quanto. ¶ Tercio ſciendum circa exēplū lr̄e quid ſit ſtadiū. Paſſus centū ꝛ vigintiquinꝗ dn̄r ſtadium. miliare dꝛ ꝯtinere octo ſtadia. ꝛ quinꝗ pedes dn̄r ꝯtinere paſſum. Vn̄ Quinqꝫ pedes paſſum faciunt. paſſus q̊ꝫ centū Vigintiquinqꝫ ſtadiū. ſimilia des re. Octo facit ſtadia. duplicatū ſit tibi leuca. Potius tn̄ dicendum ē. iui duo milia q̄ꝫ quatuoꝛ leucas. qꝛ leuca latinū non ē. vt ṗus dictum ē ¶ Quarta regula lr̄e eſt de precio. ꝛ ē iſta. Verba p̄cij regunt abltīm ſignificantē quantitatē precij. vt emi tribꝫ nummis ſolidis. ꝛc̄ Item emi id duobus millibus nummoꝝ. emi ſex millibus nummoruꝫ vbi abltūs millibus regiꝛ a verbo emo. ꝛ gtūs nummoꝝ regiꝛ a millibus qꝛ hoc nomen millia ſꝑ regit gtīm pluralis numeri qn̄ ꝓprie poniꝛ Verba āt precij ſunt iſta. Emo venundo vendo væneo mercoꝛ ꝯparo æſtimo taxo liceoꝛ licitoꝛ addico diſtraho metioꝛ. ꝓ æſtimo ꝯſtat conduco loco fœneroꝛ paciſcoꝛ pango pepigi ꝯdemno poſtulo. ꝛ ſimilia vt dcm̄ eſt in regimine gti. His preciū iungas ¶ Circa lrām. ſciendū ꝙ verba precij etiā regunt abltīm ſignificantē incertā quantitatē ſiue indetarminatū preciū. vt omnia magno emuntur. Nunc emitur magno nil niſi poſſe loqui. Sic apud Valeriū. Magno vbiqꝫ precio virtus æſtimatur. Sic emi id minimo paulo. Secundo modo regunt etiam hæc verba abltīm qui non ꝑt genus nummi. vt dꝛ apud Virgiliū Vēdidit hic auro patriā. Ita dicimus Chriſtus nos ſanguine mercatus eſt. Vt canit eccleſia. Guberna tuos famulos quos ſanguine mercat⁹ es. Apud btīm Paulū. Precio empti eſtis ꝛc̄. Et apud Boetiū. Os tu non ſegnis vita emeres. Comicus. Deo vita depaciſci cupio
¶ Tercio ſciendū verba precij regunt ſolū q̄tuoꝛ gtōs tanti q̄nti plu/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ris minoris cum ſuis compoſitis tantidem tantilibet quãticumq̧. Et
p̃ter illos gt̃os ſp regũt ablt̃m. Ex his ſeq̃tur p̱mo q̇ ꝯiũctio copulet
diſſiles caſus reſpectu ṽbi p̃cij. vt Iuuenalis. Balnea ſexcentꝫ ⁊ plu/
ris porticus empta. Scd̃o ſeq̃tur q̇ interrogatm̃ ⁊ ſuum rñſiuum pñt
diſcõuenire in caſu reſpectu ṽbi p̃cij vt apud Horatium. Quanti em
ti. p̱uo. q̃ti ocuſſib9 g eheu Et apud plautum. Quãti eam emit. vili
Tercio ſequitur ex dictꝫ q̇ qñ hæc q̃tuor adiectiua tãti q̃nti plurꝫ mi
noris iungẽda ſunt ſubſtãtis tũc ponẽda ſunt cum ſubſtãtis in abltõ. ⁊
nõ in gtõ. vt quãto p̃cio emiſti hoc. quãta pecunia iſtum equũ emiſti.
Emi h̄ miori p̃cio. pluri p̃cio. ego id vendam quãto potero pluri. Id
vendam q̃ȝ plurimo potero. als ic alre duerſte can. In ſuplt̃e. Ego fru
mẽtum meum vendidi oĩm plurimo. Tu vẽdidiſti rem tuam oĩm mi/
nimo. ego id emam q̃ȝ mĩmo potero. Sic dicẽdum eſt. emi minori p̃cio
⁊ nõ miõris p̃cij. emi pluri p̃cio. ⁊ nõ pluris p̃cij. Sciẽdum q̇ illi geiti
ui pluris miõris ꝯpatiui g̃dus regũt ablm̃. vt multo pluris. plurimo
pluris. dimidio pluris. nihilo pluris. aliq̃nto pluris. Pro eodẽ tñ inue
nitur. Emi quãto potero pluris. vel q̃nto potero pluri. Philelphus
in ep̃la. Domum locabo q̃nto potero pluri. i. quãto potero pluris.
Magis tñ vſurpatus eſt gtũs pluris q̃ȝ abltũs plnri. ❡ Sciendum
q̇ licet ṽba p̃cij nõ regãt gtõs illos tãti quãti pluris miõris cum ſub/
ſtãtiuis gti caſus. nõ em̃ dr: emi pluris p̃cij vt dictum eſt. Noĩa tamen
ſignificantia rem appreciabilem. ⁊ etiam ṽba ſubſtantiua pñt regere
illos gtõs cum ſuis ſubſtantiuis. vt habeo agrum tanti præcij. habeo
domum tanti p̃cij quãti tu. eſt mihi ager maioris p̃cij vel pluris præ/
cij relictus q̃ȝ tibi. Iſte ager eſt minoris præcij Comicus. Agrum in
hijs regionibus meliorem neq̧ præcij maioris nemo habet. ❡ Se
cundo Sciendum circa lrãm q̇ verba præcij ſæpe iunguntur aduer/
bijs ⁊ nõ ablatiuo neq̧ dictis quatuor gtis. vt emi hoc care. emi h̄ ca
rius emi hæc oĩm cariſſime. emi hoc vili. emi hoc vilius ⁊c. emi h̄ me/
lius. emi h̄ ſæpius q̃ȝ tu. ⁊ nõ emi carioris vilioris peioris melioris.
nec emi cariori viliori meliori peiori in abltõ eſt dicendum Emi h̄ cũ
petro cõiter teutꝫ wij hebbẽ het te ſamen ghecoft Laurentius in fabu
lis ſuis. Duo adoleſcentes obſonium a coquo communiter mercati e/
rant. Item obſonium ḱt ſpijſe diemen cocpt to eten. Comicus. Vix
eſt obſonatus dragmis decem Item ṽba ſubſtantiua ſum ⁊ fio etiam
q̃nq̧ regunt abltm̃ huius litteræ. Horatius Fiet eritq̧ tuus nũmorꝫ
millibus octo. Domus hæc erit tua ducentis florenis. hæc dom9 fiet
tua centum florenis. Sic etiam facio Poteris hunc librum facere tuũ
duob9 florenis vt dictum eſt de regimiẽ gti. ❡ Sciendum q̇ abltõ p̃
cij q̇dam addunt præpoſitioẽm. vt emi hoc pro tribus ſolidis vt dicit
Quintilianus Si ad nos admoniſſes pro quintuplo vendidiſſes Sꝫ
non eſt opus addere præpoſitionem. vt emi tribus ſolidis. emi tribus
florenis. ❡ Vltimo ſciendum differentia eſt in venundari ſub coro/
na ⁊ venundari ſub haſta. Nam venũdari ſub corona dicuntur captiui
vt prochdolor multi chriſtianorum ſub turcis venduntur ſub corona
Sed venenrari ſub haſta dicitur ſupellex quæ auctione venũdatur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Eſt āt auctio vīditio q̄dam in publico ⁊ celebri loco. hinc auctionari
eſt publice ⁊ fere ſub haſta vendere nō ea q̄ ad eſum ſpectant ſʒ ea q̄ ad
ſupellectilē ſpectant. Licitari eſt p̄cium in auctione deferre. tʒ beydē.
Et dīt licitari ⁊ liceri Nā liceri eſt ſine reſpectu alioꝝ emere volentiū
aut tm̄ ſemel p̄cium deferre. vt ego licebar libꝝ tāti. Sed licitari ē cū
mltis ⁊ ſæpius p̄ciū deferre vt alios ab emendo deterreat. qꝫ ibꝫ duobꝫ
verbis vtunt̄ ſepe autores extra auctionē. Addicere em̄ eſt ea q̄ vendū
tur ementi tribuere. vt cui fundꝰ addictꝰ eſt. cui vectigal addictū eſt. ⁊
quanti addcm̄ ē. Inde apud veteres addicti dicebant̄ qui p̄toris iuſſu
cum ſoluendo non eſſent creditoribꝫ vendebant̄. Et addictꝰ morti de/
ſtinatꝰ morti dr̄. Unde canit eccl'a. Et inuicti ſunt addicti atroci mar
tyrio ¶ Quinta regl'a ē q̄ omne v̄bū mundi p̄t regere ablm̄ tp̄is Itʒ
ſciendūʒ q̄ triplex eſt tp̄s. vnum tp̄s in quo aliquid fit. ⁊ dr̄ tp̄s qn̄ et
eſt illud q̄ rn̄detur ad interrogationem factā per qn̄. ⁊ hoc regit̄ ſoluʒ
in abltō. vt qn̄ venit petrus. venit hora tercia quarta. nocte meridie me
dia nocte. Anno dn̄ Millesimo ſiue a natali chriſtiano milleſimo. ⁊
ſcribitur in datis lrāꝝ. ⁊ oēs datæ lrāꝝ rn̄dentur ad qn̄. ⁊ ſic ſcribunt
chriſtiani fere oēs. Sed hiſpani ſcribunt æra prima æra ſcd̄a æra ter/
cia æra centeſima. Quia facti tributarij dabant romanis tributa ære
Vetuſtiſſimi tn̄ romani ſcripſerunt. Anno primo ſcd̄o ab vrbe ꝯdita
⁊c̄. vt ſcm̄ eſt illud anno primo ab vrbe ꝯdita. Item prima olimpiade
ſecunda olimpiade. ⁊ eſt olimpias tp̄s quinqꝫ annoꝝ. Et ſcd̄m hebre/
os. Iubileus eſt ſpacium quinq̄ginta annoꝝ. vt hoc in iubileo ſcm̄ eſt
Quinquageſimo autē quoqꝫ anno celebratur iubileus. Sicut etiam
quintodecimo quoqꝫ anno ē indictio. Et primus annus in iſtis quin
decim dr̄ indictio prima. ſecundus indictio ſcd̄a. ⁊ ſic de alijs ¶ Ad
hoc tp̄s quando reſpondentur multa aduerbia. vt hodie. hoc eſt hodi/
erno die. Hodie idem etiā eſt quod hoc ſæculo. vt id hodie fieri ſolet
¶ Item hodie quandoqꝫ facit demonſtrationē impersonalē⁊ ſt tantū
quantū tali die. ⁊ ita accipit eccleſia cum canit. Hodie deus homo fa/
ctus eſt. hoc eſt tali die qualis eſt hæc dies. Hoc eſt quæ ea dies mēſis
fuit quæ hæc ē. ⁊ ſic multotiens accipitur ¶ Item nudiuſtercius nudi
uſquartus. Cras craſtino. die perhendie. i. die perhendino. pridie id ē
priori die. poſtridie. i. poſteriori die. Pridie kalendas nonas idus Aut
pridie kalendaꝝ nonaꝝ. ⁊c̄. Tercio quarto quinto ſexto kalendas idꝰ
⁊c̄. Decimoſexto kalendas martias ſi non ſit biſextus. Decimoſepti/
mo kalendas martias ſi ſit biſextus Quia quarto quoqꝫ anno dies v/
nus intercalcatur ante quinqꝫ vltimos menſis februarij dies q̄ biſe/
xtus noīatur ¶ Itʒ primā diem nonaꝝ kalendaꝝ iduū exprimunt p̄
ablatiuū. vt ſcriptū kalendis Ianuarijs. nonis ianuarijs. idibus ia/
nuarijs vel ianuarij. Pro eodem dr̄ kalendas ianuarias vel ianuarij.
Februarias vel februarij Martias vel martij Maias vel maij Iuni
as vel iunij. ⁊ fabarias. kalendas iulias iulij ⁊ quintiles. kalendas au
guſtas vel auguſti ⁊ ſextiles. kalendas ſeptēbris ⁊ ſeptembres. kalen/
das Octobris ⁊ octobres. nouembris ⁊ nouembres. decembris ⁊ decē
bres. Sed ſolū inuenitur kalendas aprilis ¶ Aliud eſt tempus quā/

diu vel quãto tpe. ⁊ dꝛ tps ꝑ qð ⁊ illð regiť in accõ ⁊ abltõ. vt tres annos ł trib⁹ ãnis ɔmorat⁹ ſum dauẽtrie. Et tps qñcꝫ põiť apð dialecticos in ꝑdicamẽto qñ. vt qñ veiſti heſterno die hodie. Sꝫ tps q̃ꝫdiu ponit in ꝑdicamẽto q̃ntitatꝫ. ⁊ tps qñ dꝛ tps in q̊ aliq̃d fit. etꝫ eſt tps terciũ in q̊ aliq̃d fit. ⁊ dꝛ tps intra q̃ꝫtũ vt intra q̃ntũ tps redies in patam ⁊ ita ſunt tria interrogatiũa. vt qñ redibis in patriam. ⁊ rñdeť ãno ab hinc tercio. Aliud interrogatiũ q̃ꝫdiu redibis in patriam. rñdeť trib⁹ ãnis. hoc eſt q̃mdiu es in itinere furur⁹ Terciũ q̃ſitũ. Intra q̃ntum tps redibis in patriam ſiue poſt q̃ntũ tps ⁊ rñdeť intra tres ãnos. aut poſt tres ãnos redibo in patriam. ⁊ ſic dicim⁹ intra biduũ. intra triduũ intra q̃triduũ. ⁊ intra octiduũ redibo ad te. Sic poſt biduũ poſt triduum poſt quadriduũ. poſt octiduũ redibo ad patriam. ❡ Sciẽdum ꝙ iſti ablti biduo triduo q̃triduo binoctio q̃drinoctio trinoctio rñdenť ad q̃mdiu aut q̃nto tpe vt biduo añ rediȷ̃cꝫ petrus in patriã. Etiã fui illic biduo triduo quatriduo. Ita binoctio trinoctio q̃drinoctio.

❡ Circa ꝑdicta notãda ſť q̃dã drẽ Eſt eĩ drã inter media nocte ⁊ dimidia nocte. media nocte rñdeť ad tps qñ. Sꝫ dimidia nocte rñdeť ad q̃ꝫ diu. Sic etꝫ media hora ⁊ dimidia hora ⁊ media die ⁊ dimidia die differũt. Itẽ luce ꝓ die accipiť. ⁊ tenebræ ꝓ nocte. vt hac luce id ẽ h̃ die Altera luce. i. alia die. drñt tñ ꝑma luce ⁊ ꝑma die. q̇a ꝑma luce idem ẽ qð ꝑma ꝑte diei. i. diluculo. ſed ꝑma die dꝛ reſpectu ſecũdæ diei. Sic etꝫ drñt ꝑmis tenebris ⁊ ꝑma nocte. ꝑmis tenebris. i. ꝑma ꝑte noctꝫ h̃ eſt crepuſculo. ſꝫ ꝑma nocte ƀt reſpcĩ ad ſcðam Sic añ lucem dꝛ diluculo. ſed añ diem. i. añ tps. vt añ diẽ ſacerdos factus ẽ. ⁊ añ diem rex eſſe voluit. filius añ diem patrios inq̇rit in ãnos. añ diem regꝝ potiri voluit. Item drã inter momẽtum ⁊ pũctum Momẽtũ ƀt breue tps horæ vel ſemi horæ. aut paulo pl⁹ minus vc. vt apð Horatiũ Quid eĩ ɔcurriť horæ momẽto. Sed pũctum breuiſſimũ tps ƀt. vt vix mihi pũctum tpis ad hãc rem relictũ eſt. h̃ pũcto tpis a te fieri p̃t. Et ẽ eĩ punctũ ſꝑ neutri gñis ꝓ vtrocꝫ ſuo ſignificato Sed dies ꝓ certo die eſt generis maſculini vt heſterno craſtino die ⁊ nõ heſterna craſtina. Sed ꝓ tpe id ẽ nõ voer enẽ dach. ſꝫ voer tÿt ſꝑ fœi gñis vt mlťa dies magnaꝫ dat hõib⁹ expiẽtiam Reperitur luci ꝓ luce ſicut veſpi ꝓ veſpe. ⁊ ruri ꝓ rure in abltõ. ❡ Sciẽdum añ diem decimũ calẽdaꝝ ⁊ poſt diem decimũ calẽdaꝝ æque vtrocꝫ ƀmõe vndecima dies ſignificať. Cũ ṽo dꝛ calendas græcas idem ƀt q̃ꝫtum nũcꝫ Soli eĩ latini ſuoꝝ mẽſium dies appellãt calendas nonas idus.

❡ Seq̃tur textus.

Nomen eis adiunge modum qð ſignat agendi
Accentu plura ꝓferre ſolemus acuto

❡ Dictio ſignificãs aliquid agere aut pati regit abltũ ƀntem modum agendi aut patiendi vt hæc dictio profertur acuto accentu. Et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf